

Zaštita prava na dostojanstveno starenje i prevencija demencije

Evropska komisija prepoznaje aktivno i zdravo starenje kao veliki društveni izazov zajednički za sve evropske zemlje (UNFPA & HelpAge International, 2012).

Demencija je jedan od vodećih uzroka invaliditeta i zavisnosti među starijim osobama širom svijeta. Demencija ne pogađa samo starije osobe koje pate od ove bolesti, već ima i fizički, psihološki, socijalni i ekonomski uticaj na njihove staratelje, porodice i čitavo društvo.

[Institute Circle](#) (Slovenija) i projektni partner [NVO Impuls](#) (Crna Gora) udružili su snage kako bi, na sjeveru Crne Gore, zaštitili prava na dostojanstveno starenje i odgovorili na potrebe kako starijih osoba sa demencijom tako i starijih osoba koje su sklone demenciji, kao i na psihosocijalne potrebe njihovih staratelja i porodica koje o njima brinu. Podršku projektu su dali: Opština Plav, Opština Gusinje, Opština Nikšić, Crveni krst Nikšić, Crveni krst Plav, i Izviđačka četa Prokletije. Projekat finansira [Evropska unija](#).

Projekat će pružiti vrijedan doprinos drugim akterima civilnog društva i lokalnim vlastima u oblikovanju afektivnog odgovora na potrebe starijih osoba s demencijom i/ili starijih osoba sklonih demenciji i naravno i na psihosocijalne potrebe njihovih staratelja. Projekat će dati smjernice (na osnovu konkretnog iskustva stečenog tokom njegove realizacije) za izradu kriterija i odabir korisnika. Istraživanje i mapiranje, prvo ove vrste na tom području Crne Gore, dopriniće prikupljanju informacija, uključujući statističke i istraživačke podatke, kako bi se pomoglo strukturama vlasti u formulisanju i implementaciji politika u ovoj oblasti.

Projekat će obezbijediti platformu za sastanke za lokalnu samoupravu kako bi se dao doprinos borbi protiv stigme i socijalne nepravde osoba sa demencijom i starijih osoba sklonih demenciji i njihovih staratelja kroz operacionalizaciju lokalnih planova za socijalno uključivanje i socijalne usluge.

Tokom 12-mjesečne kampanje podizanja svijesti javnosti različitim aktivnostima ćemo se obratiti novoj publici i informisati širu javnost o pravu na dostojanstveno starenje, čime će se smanjiti stigma i predrasude povezane s demencijom.

Opšti cilj projekta će se postići kroz sljedeće projektne aktivnosti:

- Na početku projekta biće rađeni demografski podaci i podaci o načinu života starih osoba na sjeveru Crne Gore (opštine Plav, Gusinje, Šavnik, Plužine i Nikšić).
- Nakon toga slijedi obuka 25 promotera - volontera.
- Tim stručnjaka će razviti i pripremiti E-priručnik.
- NVO sektor će doprinijeti izgradnji institucija i kapaciteta sektora kroz kombinaciju psihosocijalne obuke, volonterskog vođenja i mentorskih usluga.
- Projekat će takođe uticati na nosioce – strukture lokalne uprave da preuzmu svoje odgovornosti.
- U drugoj godini projekta održat će se kampanja podizanja svijesti javnosti.
- Svi rezultati i iskustva stečena tokom projekta biće predstavljeni na završnom događaju.

Kroz projektne aktivnosti želimo približiti svijet starijih osoba s demencijom i njihovih porodica donosiocima odluka i širem društvenom okruženju; želimo da razumiju i budu svjesni problema i prepreka sa kojima se ti ljudi susreću, a prije svega želimo da podignemo svijest o njihovim pravima. Posebno ćemo istaći svijest da svaki pojedinac ima moć i dužnost da utiče na pozitivne promjene i da svaki pojedinac može doprinijeti poštovanju prava svih u društvu.